

Ankenævnet for Forsikring

Den 1. februar 2023 blev i sag nr. 98940:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Danica Pension, Livsforsikringsaktieselskab
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har pensionsordning. Han har i klageskema af 9/11 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Selskabet har i 2018 anbefalet mig Danica Balance med lav risiko og risikoaftrapning i udbetalingsperioden som er fra 2018 til slut i 2028. I 2022 giver Danicas afkast et minus på over 13 % på min forsikring. Jeg er blevet fejlinformeret/vejledt med minimal risiko profil da jeg finder dette højrisiko og der må være investeret i noget der ikke opfylder lav risiko.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Reduceret til tab i 2022 til max 2-3 % som må være høj lavrisiko."

I brev af 7/12 2022 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

"Sagen omhandler klagerens krav på delvis kompensation for det negative afkast, der er tilskrevet klagerens '*Danica Balance*' pensionsordning i løbet af 2022.

Af de grunde der er anført nedenfor, er det Danica Pensions synspunkt, at klagerens pensionsordning er investeret i overensstemmelse med aftalen, og at det negative afkast afspejler den valgte risikoprofil. Klageren er derfor ikke berettiget til kompensation, hvorfor sagen skal afvises i sin helhed.

Sagsfremstilling og hovedsynspunkter

Aftalegrundlag

Klageren har en '*Danica Balance*' pensionsordning, der senest blev ændret den 25. juli 2017 med virkning fra 1. august 2017. Aftalegrundlaget for ændringsaftalen fremlægges som **bilag A**.

Det fremgår af bilag A, side 2, at klagerens pensionsmidler er investeret efter investeringsmåden 'Mix lavt risikoforløb'. Det fremgår videre af bilag A, side 5, at klageren ikke har tilknyttet en garanti, og at værdien af pensionsopsparingen afhænger af, hvordan investeringerne udvikler sig.

Det fremgår videre af investeringsbetingelserne, der fremlægges som **bilag B**, under afsnittet 'Når pensionen skal udbetales løbende':

'I udbetalingsperioden er din pension fortsat investeret efter den valgte investeringsmåde. Du bærer investeringsrisikoen, og afkastet kan blive både positivt og negativt. (...) Du kan risikere, at de fremtidige udbetalinger sættes ned, og at udbetalingen i værste fald stopper før den oprindeligt aftalte sidste udbetaling.'

Investeringsmåden 'Mix lavt risikoforløb' er den profil Danica Pension anbefaler til den meget forsigtige investor på en ordning uden garanti. Det er imidlertid ikke identisk med, at investeringsprofilen er uden risiko, eller at der ikke kan opstå negativt afkast. Det er imidlertid forventningen, at afkastudsvinget (både positivt og negativt) er mindre sammenlignet med en mere risikofyldt investeringsprofil.

Når en kunde vælger 'Mix lavt risikoforløb' er investeringen sammensat af en stor del obligationer og lignede defensive investeringer, samt en mindre del offensive investeringer.

Klageren startede udbetalingsperioden den 1. maj 2018, hvor aktivfordelingen bestod af 15 procent offensive investeringer, 65 procent defensive investeringer og endelig 20 procent blandede investeringer. Risikoprofilen er indrettet således, at den nedvægtes gradvist mod sluttidspunktet for udbetalingerne, der i klagerens tilfælde er den 1. maj 2028. Det medfører typisk, at investerings sammensætningen udskiftes med en større andel af korte obligationer. På sluttidspunktet er klagerens investeringer således overført til 10 procent offensive investeringer, 45 procent defensive investeringer og endelig 45 procent korte obligationer.

Klageren har under hele forløbet haft adgang til 'Netpension' hvor aktivfordelingen fremgår.

Danica Pension er ikke enig med klageren i, at det 'tabte' afkast ikke kan indhentes under resten af udbetalingsperioden. Eksempelvis har oktober 2022 givet et positivt afkast på klagerens pensionsordning.

Bevægelserne på finansmarkederne

Historisk har de offensive papirer givet et fint afkast, men de stigende renter har betydet, at obligationerne har tabt terræn, og det har påvirket det samlede afkast for klageren pensionsordning, således at afkastet for 2020 og 2021 totalt landede på henholdsvis 3,3 og 3,9 procent. I 2022 har økonomien globalt set været hårdt ramt med tab på stort set alle aktiver på baggrund af en uventet krig i Ukraine og markante prisstigninger på energi og fødevarer, som har bredt sig til hele økonomien.

Det har fået centralbankerne til at stramme pengepolitikken ved at hæve renterne for at få styr på inflationen. Aktier er faldet i niveauet 20 procent, og de fleste obligationsprodukter har tab på op mod samme niveau på grund af renteforhøjelserne, og også obligationer, der ellers normalt er sikker havn, har haft store negative afkast. Det har medført store tab på opsparingerne i Danica Balance, herunder også for de kunder med investeringsmåden 'Mix lavt' risikoforløb.

Afsluttende bemærkninger

På denne baggrund fastholdes det, at klagerens pensionsordning er investeret i overensstemmelse med aftalegrundlaget, og at investeringsmåden modsvarer den ønskede risikoprofil.

Danica Pension fastholder derfor, at klageren ikke er berettiget til kompensation, hvorfor klagen skal afvises i sin helhed."

Klageren har i brev af 8/12 2022 til nævnet bl.a. bemærket:

"Jeg har gennemlæst Danicas skrivelse af 7.12.22 og er uenig i Deres konklusion.

Jeg fik i 2017 anbefalet den valgte Danica Balance af Danica's pensionsrådgiver da hvis jeg valgte med garanti vil det være alt for dyrt for mig og at der jo ikke var nogen form for risiko i Danica balance med lav risiko og investeringer i defensive papirer og afvikling af risiko i udbetalingsperioden som startede i 2018.

Jeg har muligvis fået udleveret alle betingelserne som jo ikke er gennemskuelig for mig og man må vel tro på rådgiverens vejledning så jeg føler mig voldsomt vildledt.

Vi har andre pensionsordninger i familien hos ATP, [selskab1] og [selskab2], som alle har givet positiv tilvækst eller uændret og også er under udbetaling.

Jeg forstår ikke at man kan have så høj risiko med tab på op mod 15 % når man er lovet minimal risiko og risiko aftrappes i udbetalingsperioden."

Klageren har i mail af 14/12 2022 til nævnet videre bl.a. bemærket:

"Som det fremgår af vedl. er min risikoprofil altså 1,3 som Danica beregner til tab på 13 %, hvor max risiko er 5,6 og som ifølge Danicas egne opgørelser er tab på max risiko omkring 18 %, og hvis det er 5,6, skulle 1,3 vel være et par %."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Klageren har i mail af 5/10 2022 til selskabet bl.a. anført:

"Jeg har en pensionsordning hos jer med lav risiko og aftrapning af risiko som jeg kan se I har forrentet med negativ 12 % som jo er ekstrem dårligt. Modsat har jeg en tilsvarende pension i [selskab1] også med lav risiko der har givet positivt afkast på 2 %."

I mail af 6/10 2022 fra selskabet til klageren hedder det bl.a.:

"I produktet Danica Balance kan man vælge mellem 9 forskellige risikoprofiler. I øjeblikket anbefaler vi ikke at man skifter risikoprofil, men derimod bevarer roen og har is i maven. Til denne anbefaling vil jeg henvise til vores hjemmeside, hvor vi har delt de tanker vores investeringsdirektør har omkring situationen:

'Det er nu, det er vigtigt at have is i maven' (danicapension.dk) – Artikel + video

'Første kvartal har været præget af store udsving' (danicapension.dk) – Artikel

Hvis du vælger at skifte risikoprofil, realisere du også dit tab og det kan betyde at du ikke mærker opsvinget når det på et tidspunkt kommer.

Oversigt over risikoprofiler: 'Balancekurver' (danicapension.dk)

Vi trækker et gebyr på 950 kr. ved et risikoprofilskifte.

I forhold til [selskab1], så kommer det meget på an på hvornår du er begyndte at investere i [selskab1]. Jeg vedhæfter herunder, et billede af afkast hos [selskab1], som også har haft minus afkast siden årsskiftet."

Hertil har klageren i mail af 21/10 2022 til selskabet bl.a. bemærket:

"Det er muligt, at [selskab1] også har negativt afkast med her har man anbefalet kunderne en fast rente i udbetalingsperioden så her får jeg positiv afkast.

Jeg har til hensigt at indsende klage over Danica pension til ankenævnet for pension og finanstillsynet men skal i den forbindelse forespørge jer først.

Jeg føler at have fået dårlig rådgivning og vejledning af Danica Pension og hvor jeg blev anbefalet Balance mix med lav risiko og aftrapning af risiko i udbetalingsperioden.

Jeg er halvt henne i min udbetalingsperiode og har 5-6 år tilbage og her giver i et negativt afkast på over 12 % hvilket er helt hen i hegnet med en lav risikoprofil og hvor med den korte restperiode er umuligt at tjene hjem igen.

Jeg har levet med et forholdsvis lav afkast over tid som jo er naturligt med lav risikoprofil så jeg forstår ikke, at I har nogen professionelle til af varetage investeringerne og risikoprofil.

I mix balance med lav risiko og med min korte profil må der da investeres i defensive papirer som må være meget korte obligationer der inden for kort tid kan indfries til kurs 100 og uden tab. Aktieandelen har naturligvis været dårlig men der investeres også i boligmarked som jo har været stigende. Ingen kan vel finde på at investere i lange obligationer under en tid med 0 i rente hvor det kun kan give tab.

Jeg forventer I kan garantere min nuværende udbetaling på ca. 129.000 i den resterende del af udbetalingsperioden."

Af brev af 8/11 2022 fra selskabet til klageren fremgår bl.a.:

"Vi kan ikke garantere din nuværende udbetaling i den resterende udbetalingsperiode. Du har valgt en investeringsmåde uden garanti. Herunder har jeg forsøgt at besvare dine øvrige spørgsmål.

Mix Lavt risikoforløb er ikke risikofrit

Du har i hele perioden haft Mix Lavt risikoforløb, og det er stadig den profil, vi anbefaler den mere forsigtige investor på en ordning uden garanti. At vælge en profil som Mix Lavt risikoforløb er ikke identisk med at være risikofri, så der ikke kan komme negativt afkast, men udsvingene skulle gerne være mindre end sammenlignet med en mere risikofyldt profil.

I profilen Mix Lavt risikoforløb, som du har valgt, indgår en stor del obligationer eller lignende mere defensive investeringer og kun en mindre del offensive investeringer. På tidspunktet for start af udbetalingen på din ordning den 1. maj 2018 var aktivfordelingen 15 procent Offensiv, 65 procent Defensiv og 20 procent Mix (en blanding af offensive og defensive investeringer). Denne risikoprofil nedvægttes gradvist hen mod sluttidspunktet for din sidste udbetaling den 1. maj 2028, således at de offensive/mix-investeringer udskiftes løbende til fordel for en større andel af helt korte obligationer. På sluttidspunktet ligger du fordelt med kun 10 procent Offensiv, 45 procent Defensiv og 45 procent korte obligationer.

Du har i udbetalingsperioden adgang til at se den aktuelle aktivfordeling på din ordning via netpension.

Du skriver, at du kun har fem år tilbage af din udbetalingsperiode og ikke kan nå at indhente det tabte. Det er ikke nødvendigvis rigtigt. Du har ret i, at 2022 indtil nu har været et dårligt år, men der er stadig chance for et fremtidigt opsving. Jeg kan se, at oktober 2022 har givet dig et positivt afkast.

Rådgivning i 2017

Verden så væsentlig anderledes ud i 2017, end den gør i dag, hvilket givetvis har afspejlet sig i den rådgivning, du fik, dengang du ændrede pensionsordningen til Danica Balance. Desværre kan vi ikke genskabe den rådgivning, du har fået i 2017, men i den dækningsoversigt, vi har sendt til dig i forbindelse med ændringen, har vi opfordret dig til at følge med i udviklingen af din opsparing – herunder fordelingen af dine investeringer – i netpension.

I investeringsbetingelserne, vi sendte til dig i e-Boks den 28. februar 2017 sammen med dækningsoversigten (afsnittet 'Når pensionen skal udbetales løbende'), står der: '*I udbetalingsperioden er din pension fortsat investeret efter den valgte investeringsmåde. Du bærer investeringsrisikoen, og afkastet kan blive både positivt og negativt. (...) Du kan risikere, at de fremtidige udbetalinger sættes ned, og at udbetalingen i værste fald stopper før den oprindeligt aftalte sidste udbetaling.*'

'Den perfekte storm'

Historisk har de offensive papirer givet et fint afkast, men de stigende renter har betydet, at obligationerne har tabt terræn, og det har påvirket det samlede afkast for dit depot, således at afkastet for 2020 og 2021 totalt landede på henholdsvis 3,3 og 3,9 procent. I 2022 har økonomien globalt set været hårdt ramt med tab på stort set alle aktiver på baggrund af en uventet krig i Ukraine og markante prisstigninger på energi og fødevarer, som har bredt sig til hele økonomien. Det har fået centralbankerne til at stramme pengepolitikken ved at hæve renterne for at få styr på in-

flationen. Aktier er faldet i niveauet 20 procent, og de fleste obligationsprodukter har tab på op mod samme niveau på grund af renteforhøjelserne, og også obligationer, der ellers normalt er sikker havn, har haft store negative afkast. Det har medført store tab på opsparingerne i Danica Balance."

Af et uddrag fra selskabets hjemmeside fremlagt af klageren fremgår bl.a.:

"Se risikoen på din pensionsopsparring det kommende år (dit 1-årige risikotal)

Du investerer din pensionsopsparring med investeringsmåden Mix lavt risikoforløb, og det er mellem 2 og 3 år siden, du begyndte at få udbetalt din pension. Det betyder, at det aktuelle 1-årige risikotal, der viser, hvor meget afkastet på din opsparing kan variere i løbet af det næste år, er 1,3 på en skala fra 1 til 5,9, hvor 5,9 er højest risiko.

Du har valgt en investeringsmåde med aftagende risiko. Derfor vil dit risikotal gradvist aftage, jo længere siden det er, at du begyndte at få udbetalt din pension. Læs mere om risikotallet her.

Forsikring og Pension har fastlagt en øvre grænse for, hvor højt dit 1-årige risikotal bør være et givet antal år efter, du er begyndt at få udbetalt din pension, for at din investeringsmåde kan betegnes som lav risiko.

Dit aktuelle risikotal svarer til Forsikring og Pensions definition af lav risiko for en kunde, der er begyndt at få udbetalt sin pension for 2 år siden."

Af dækningsoversigt af 25/7 2017 fremgår bl.a.:

"Ændring af din Danica Balance-pension

Vi har ændret din pensionsordning fra 1. august 2017.

* En del af din pension er udbetalt.

Derfor får du her

* et kort overblik (resume) over pensionsordningen

* en dækningsoversigt, der uddybende beskriver, hvad pensionsordningen indeholder

...

Når din pension bliver udbetalt

Udbetaling af opsparing

Udbetaling
i kroner

Årlig udbetaling fra din ratepension

Når du er ■■■ år (01.08.2018), udbetaler vi årligt i 10 år

■■■■■

Årlig udbetaling fra din livsvarige pension

Fra du er ■■■ år (01.08.2018), udbetaler vi årligt
Udbetalingen fortsætter, så længe du er i live.

■■■■■

Dine dækninger er ikke garanterede.

Pensionsopsparingen udvikler sig ud fra, hvordan investeringerne i balance-depotet er sat sammen.

...

Sådan investerer vi din pensionsordning

Vi investerer din pensionsordning i Danica Balance efter investeringsmåden: Mix lavt risikoforløb. Du kan følge med i fordelingen af dine investeringer i netpension.

Du har ikke valgt garanti

Værdien af din pensionsopsparing afhænger af, hvordan investeringerne udvikler sig. Hvis afkastet af investeringerne er positivt, stiger din opsparing. Hvis afkastet er negativt, falder din opsparing.

Betaling ved ændring af garanti eller investeringsmåde

Hvis du ønsker at til- eller fravælge garantien eller ændre din investeringsmåde, skal du betale for ændringen.

...

Anmeldelser til Finanstilsynet

Når vi beregner værdierne i dækningsoversigten, bruger vi de regler, vi senest har anmeldt til Finanstilsynet. Det samme gælder for tilskrivning og brug af investeringsafkast samt betaling for forsikringsdækninger. Reglerne kan ændres ved fornyet anmeldelse til Finanstilsynet."

Af investeringsbetingelser for Danica Balance gældende fra 1/4 2017 fremgår bl.a.:

"Sådan investeres din pension

Vi investerer din pension ud fra den investeringsmåde, du har valgt – se ' Sådan vælger du en investeringsmåde' senere i dette afsnit.

Det er os, der bestemmer, i hvilke aktiver pensionen investeres.

Pensionen placeres i investeringsfonde, som enten kan være eksterne eller interne. En ekstern investeringsfond kan eksempelvis være en afdeling i en investeringsforening eller en tilsvarende dansk eller udenlandsk UCITS, ligesom det kan være en afdeling i en kapitalforening eller en anden dansk eller udenlandsk alternativ investeringsfond (eksempelvis private equity fonde, hedgefonde m.v.). En intern investeringsfond er en portefølje af finansielle aktiver (herunder eksterne investeringsfonde), som vi forvalter internt i selskabet.

Vi ejer aktiverne, der investeres i, og du har derfor ingen ejendomsret over dem.

Vi investerer opsparingen efter vores bedste skøn – det samme gælder inddelingen i investeringsfonde i forhold til markedsudvikling, forventet afkast, risiko og likviditet. Vi kan ikke stilles til ansvar for vores skøn.

Afkast

Vi tilskriver et afkast ud fra udviklingen i markedskurserne for de underliggende aktiver i de enkelte investeringsfonde og ud fra din forholdsmæssige andel af de enkelte investeringsfonde.

Du bærer derfor investeringsrisikoen, og afkastet på din pension kan være enten positivt eller negativt. Vi tilskriver afkast løbende.

Hvad er en investeringsfond i Danica Balance?

En investeringsfond kan bestå af både aktiver med større risiko for udsving i afkastet og af aktiver, der erfaringsmæssigt har mindre risiko for udsving i afkastet.

Offensive investeringsfonde

Offensive investeringsfonde består primært af aktier og aktiebaserede finansielle instrumenter. De kan også indeholde andre aktiver og finansielle instrumenter som for eksempel optioner, obligationer, hedgefonde, valutainstrumenter, ejendomme og private equity med videre.

Investeringerne i offensive investeringsfonde vil blive sammensat, så de – efter vores vurdering – samlet set har et højt forventet afkast og dermed en høj investeringsrisiko.

Defensive investeringsfonde

Defensive investeringsfonde består primært af obligationer, herunder virksomhedsobligationer og rentebaserede finansielle instrumenter. Herudover kan de indeholde andre aktiver og finansielle instrumenter som for eksempel aktier, optioner, hedgefonde, valutainstrumenter, lån, ejendomme og infrastrukturinvesteringer med videre.

Investeringerne i defensive investeringsfonde vil blive sammensat, så de – efter vores vurdering – samlet set har en lav til moderat investeringsrisiko.

Blandede investeringsfonde

Blandede investeringsfonde kan investere i de samme typer aktiver som offensive og defensive investeringsfonde. Som udgangspunkt vil andelen af defensive aktiver være større end andelen af offensive aktiver, men fordelingen kan variere, og andelen af offensive aktiver kan være lige så høj som for en offensiv investeringsfond og lige så lav som for en defensiv investeringsfond.

Vi sammensætter investeringerne i blandede investeringsfonde på baggrund af vores forventninger til de finansielle markeder. Når vi forventer, at de offensive aktiver vil give høje afkast, vil vi normalt øge andelen af offensive aktiver i de blandede investeringsfonde.

Når vi derimod forventer, at de offensive aktiver vil give lave afkast, vil vi normalt reducere andelen af offensive aktiver.

Du kan få mere information om investeringerne på danicapension.dk.

...

Sådan vælger du en investeringsmåde

Vi tilbyder en række investeringsmåder, og du skal vælge en af dem. Når du vælger, skal du overveje, hvor risikovillig du er. Investeringsmåden afgør, hvor meget af din pensionsopsparing vi investerer i henholdsvis offensive, blandede og defensive investeringsfonde, samt hvordan fordelingen vil udvikle sig over tid.

Aftagende risikoforløb

Din andel af offensive investeringsfonde vil være aftagende over tid. Vi vil løbende reducere din andel ud fra, hvor lang tid der er til det aftalte udbetalingstidspunkt, og hvor risikovillig du er. Du kan alt efter din risikovillighed vælge mellem de investeringsmåder, vi tilbyder med en aftagende andel af offensive investeringsfonde.

Når din andel af offensive investeringsfonde reduceres, flyttes den i stedet til de blandede eller defensive investeringsfonde.

Hvis vi på baggrund af vores forventninger til de finansielle markeder samtidigt øger andelen af offensive aktiver i de blandede investeringsfonde, kan du opleve, at din samlede investeringsrisiko øges, selvom andelen af offensive investeringsfonde reduceres.

Faste risikoforløb

Vi investerer din opsparing med en fast fordeling mellem investeringsfondene, uanset hvor lang tid der er til det aftalte udbetalingstidspunkt. Du kan alt efter din risikovillighed vælge mellem de investeringsmåder, vi tilbyder med en fast fordeling mellem offensive, blandede og defensive investeringsfonde.

Selvom din fordeling mellem offensive, blandede og defensive investeringsfonde ikke ændres over tid, kan din samlede investeringsrisiko alligevel ændre sig i perioder, hvis vi ændrer på investeringsrisikoen i de blandede investeringsfonde.

Generelt for aftagende og faste risikoforløb

Du kan altid se, hvilken investeringsmåde du har valgt, og hvordan fordelingen mellem offensive, blandede og defensive investeringsfonde er, i netpension eller Danske Netbank.

Hele pensionsopsparingen kan placeres direkte eller via en investeringsfond i korte danske obligationer og kontanter, hvis vi skønner, det er mest hensigtsmæssigt.

Som følge af forskelle mellem afkastene i de forskellige investeringsfonde i Danica Balance kan investeringsfordelingen mellem offensive, blandede og defensive investeringsfonde i dit Balance-depot afvige fra den fordeling, der er tilsigtet ved den valgte investeringsmåde. Derfor tilpasser vi fordelingen mellem offensive, blandede og defensive investeringsfonde i dit Balance-depot, når vi skønner, det er hensigtsmæssigt. Du får ikke særskilt besked om tilpasninger.

...

Hvis du vil ændre investeringsmåde

Du kan ændre din investeringsmåde til en af de udbudte investeringsmåder. Du kan få oplyst disse og ændre din investeringsmåde i netpension, Danske Netbank eller ved at kontakte os.

...

Hvis du har valgt garanti

I dækningsoversigten kan du se, om du har valgt garanti, og hvornår garantiperioden begynder. Du kan når som helst til- og fravælge garantien. Det koster et beløb, som vi trækker fra i din opsparing, se 'Priser for Danica Balance'.

Garantien sikrer dig en garanteret udbetaling ved det aftalte udbetalingstidspunkt, uanset hvordan investeringen af din opsparing udvikler sig i garantiperioden. Når vi ved garantiperiodens begyndelse beregner den udbetaling, du er garanteret ved pension, bruger vi den rentetilskrivning, der fremgår af din dækningsoversigt. Du skal være opmærksom på, at der er tale om en gennemsnitlig forrentning i hele garantiperioden, og at den skal ses sammen med de øvrige elementer i beregningsgrundlaget.

...

Når pensionen skal udbetales løbende

I udbetalingsperioden er din pension fortsat investeret efter den valgte investeringsmåde. Du bærer investeringsrisikoen, og afkastet kan blive både positivt og negativt.

For en pension med løbende udbetaling (livsvarig pension, tidsbegrænset pension eller ratepension) beregnes udbetalingerne på baggrund af værdien tidligst otte bankdage før udløbstidspunktet. Herefter gør vi pensionens værdi op hvert år for at beregne de løbende udbetalinger ud fra de regler, som vi har anmeldt til Finanstilsynet.

Du kan risikere, at de fremtidige udbetalinger sættes ned, og at udbetalingen i værste fald stopper før den oprindeligt aftalte sidste udbetaling. Dog kan du have valgt, at en del af din udbetaling er garanteret i udbetalingsperioden – se nedenfor under afsnittet 'Særligt for pensioner med garanti'."

Af henstilling af 7/10 2020 fra Forsikring og Pension til pensionsselskaberne fremgår bl.a.:

"Henstilling om risikomærkning af markedsrenteprodukter – opdateret version

Resume

Hermed fremsendes en revideret version af henstillingen om risikomærkning af markedsrenteprodukter. I forhold til den hidtidige version af henstillingen (LP-info 9/20) er det præciseret, at der ved beregning af den 1-årige standardafvigelse i produktet, skal benyttes samfundsforudsættningernes forudsætninger for år 1-5.

...

5. Risikomærkning af produktets kortsigtede investeringsrisiko

Selskaberne skal opgøre og vise risikomærkning af den 1-årige investeringsrisiko i produktet.

Risikomærkningen udgøres af:

- Et tal med én decimal mellem 1,0 og 5,9 (risikotal).
- For produkter/profiler med andre navne end 'lav', 'mellem', 'middel', 'moderat' eller 'høj' risiko eller lignende udgøres risikomærkningen endvidere af en angivelse af, om produktet/profilen er 'høj risiko', 'mellem risiko' eller 'lav risiko' ifølge F&P's risikobånd (appendix 2).
- Produkter/profiler med navne som 'lav', 'mellem', 'middel', 'moderat' eller 'høj' risiko: Hvis produktet/profilen afviger fra F&P's risikobånd i nogle år (før/efter pensionering), angives det, at profilen afviger fra F&P's risikobånd i de pågældende år. Det angives desuden, om profilen er 'høj risiko', 'mellem risiko' eller 'lav risiko' ifølge F&P's risikobånd (appendix 2).

Risikomærkningen (dvs. de ovenstående oplysninger) skal vises på selskabets hjemmeside (den åbne del).

Derudover skal risikomærkningen vises i de pensionsprognoser, som selskabet giver til sine kunder. Selskabet kan alternativt vælge i prognosen at indsætte en tydelig henvisning (link) til risikomærkningen på selskabets hjemmeside.

...

Opgørelsesmetode

Selskabet skal beregne den 1-årige standardafvigelse i produktet (profilen og evt. antal år før/efter pensionering, jf. ovenfor) på basis af standardafvigelser og korrelationer for aktivklasser, som fremgår af de fælles forudsætninger om afkast mv. (samfundsforudsætninger), som benyttes til udarbejdelse af pensionsprognoser. Der skal i beregningen af den 1-årige standardafvigelse be-

nyttes aktivklasser og tilhørende standardafvigelser/korrelationer for det korte sigt (år 1-5) i samfundsforudsætningerne.

...

7. Krav til risikoinddholdet i produkterne

Produkter/profiler med navne som 'lav', 'mellem', 'middel', 'moderat', 'høj' risiko eller lignende skal have en kortsigtet risiko svarende til branchens fælles grænser for høj, mellem og lav risiko.

...

Kravene består af nogle øvre og nedre grænser for, hvor meget kortsigtet risiko (risikotal opgjort efter metoden i pkt. 5) der må/skal være i produktet/profilen. Der fastsættes grænser for alle år før og efter pensionering. Grænserne fremgår af Appendix 2. Der gælder dog ingen krav tidligere end 35 år før pensionering eller senere end 5 år efter pensionering. Antal år før/efter pensionering defineres på samme måde som i pkt. 5.

...

Appendix 2 – Krav til risikoinddhold i 'høj', 'mellem' og 'lav' risiko og lignende

Tabellen viser kravene til risikoinddhold i henhold til henstillingens pkt. 7. Eksempelvis skal et produkt, der betegnes 'mellem risiko' have et risikotal mellem 3,1 og 4,1 (begge inkl.) 20 år før pensionering. Risikotallet opgøres efter metoden i henstillingens pkt. 5.

Tabellen bruges desuden til at bestemme, om produkter/profiler, som hedder noget andet end 'lav', 'mellem', 'middel', 'moderat' eller 'høj' risiko eller lignende, er høj, mellem eller lav risiko, jf. pkt. 5.

Gældende fra 1. juli 2020:

Ankenævnet for Forsikring

12.

98940

År før/efter pensionering	Lav risiko		Mellem risiko		Høj risiko	
	Laveste	Højeste	Laveste	Højeste	Laveste	Højeste
35	1,0	3,3	3,4	4,2	4,3	5,9
34	1,0	3,3	3,4	4,2	4,3	5,9
33	1,0	3,3	3,4	4,2	4,3	5,9
32	1,0	3,3	3,4	4,2	4,3	5,9
31	1,0	3,3	3,4	4,2	4,3	5,9
30	1,0	3,2	3,3	4,2	4,3	5,9
29	1,0	3,2	3,3	4,2	4,3	5,9
28	1,0	3,2	3,3	4,2	4,3	5,9
27	1,0	3,2	3,3	4,2	4,3	5,9
26	1,0	3,2	3,3	4,2	4,3	5,9
25	1,0	3,1	3,2	4,2	4,3	5,9
24	1,0	3,1	3,2	4,2	4,3	5,9
23	1,0	3,1	3,2	4,1	4,2	5,9
22	1,0	3,0	3,1	4,1	4,2	5,9
21	1,0	3,0	3,1	4,1	4,2	5,9
20	1,0	3,0	3,1	4,1	4,2	5,9
19	1,0	3,0	3,1	4,1	4,2	5,9
18	1,0	3,0	3,1	4,0	4,1	5,9
17	1,0	2,9	3,0	4,0	4,1	5,9
16	1,0	2,9	3,0	4,0	4,1	5,9
15	1,0	2,9	3,0	3,9	4,0	5,9
14	1,0	2,8	2,9	3,9	4,0	5,9
13	1,0	2,8	2,9	3,8	3,9	5,9
12	1,0	2,7	2,8	3,6	3,7	5,9
11	1,0	2,6	2,7	3,6	3,7	5,9
10	1,0	2,6	2,7	3,4	3,5	5,9
9	1,0	2,4	2,5	3,3	3,4	5,9
8	1,0	2,3	2,4	3,2	3,3	5,9
7	1,0	2,3	2,4	3,1	3,2	5,9
6	1,0	2,1	2,2	2,9	3,0	5,9
5	1,0	2,1	2,2	2,8	2,9	5,9
4	1,0	2,0	2,1	2,7	2,8	5,9
3	1,0	1,9	2,0	2,6	2,7	5,9
2	1,0	1,8	1,9	2,5	2,6	5,9
1	1,0	1,8	1,9	2,5	2,6	5,9
0	1,0	1,7	1,8	2,3	2,4	5,9
-1	1,0	1,6	1,7	2,3	2,4	5,9
-2	1,0	1,6	1,7	2,2	2,3	5,9
-3	1,0	1,5	1,6	2,2	2,3	5,9
-4	1,0	1,5	1,6	2,1	2,2	5,9
-5	1,0	1,5	1,6	2,1	2,2	5,9

„

Af brev af 25/10 2022 fra Forsikring og Pension til pensionsselskaberne fremgår bl.a.:

"Metodebeskrivelse for risikomærkning af kortsigtet investeringsrisiko

Markedsrenteprodukter risikomærkes på en skala fra 1,0 til 6,0 på basis af produktets 1-årige investeringsrisiko (standardafvigelse).

Beregning af den 1-årige investeringsrisiko i produktet

Den 1-årige standardafvigelse i produktet beregnes på grundlag af den af bestyrelsen vedtagne strategiske investeringsfordeling i produktet. Beregningen baseres på standardafvigelser og korrelationer for forskellige aktivklasser ifølge afkastforventninger fra Rådet for Afkastforventninger.

Fastsættelse af risikointervaller 1,0-6,0

Skalaen til brug for risikomærkning af kortsigtet investeringsrisiko består af 51 trin (risikotal): 1,0, 1,1, 1,2... 5,9, 6,0. Risikotallet 1,0 er defineret som standardafvigelser fra 2,5 %, mens risikotallet 6,0 er standardafvigelser på over 20 %. Mellem de to yderpunkter er skalaen inddelt i lige store intervaller. Fx er risikotallet 3,5 defineret som en standardafvigelse mellem 11,25 % og 11,60 %.

Risikointervallerne ligger som udgangspunkt fast og opdateres derfor ikke løbende."

Nævnet udtaler:

Klageren har Danica Balance, der er et markedsrenteprodukt, hvor han kan vælge mellem forskellige risikoprofiler i relation til investering af opsparingen. Klageren har fra 1/8 2017 valgt "Mix lavt risikoforløb" uden tilkøb af garanti for bestemte udbetalinger. Han har siden 1/5 2018 modtaget aldersbetingede udbetalinger fra pensionsordningen.

Klageren har oplyst, at investeringen gav et tab på 13 % i 2022. Han har anført, at et tab på 13 % ikke er foreneligt med en lav risikoprofil, hvorfor selskabet har fejlinformeret ham om ordningens investeringsrisiko. Han kræver, at selskabet reducerer tabet til 2-3 %, som er et højt tab på en lavrisiko-ordning. I 2017 anbefalede selskabets pensionsrådgiver at vælge "Mix lavt risikoforløb". Pensionsrådgiveren oplyste, at det ville blive alt for dyrt at tilvælge en garanti, og at der ikke var nogen form for risiko i Danica Balance med lav risiko, da der investeres i defensive papirer, og risikoen løbende reduceres i udbetalingsperioden. Klageren har anført, at et andet pensionsselskab anbefaler at vælge fast rente i udbetalingsperioden. I dette selskab har klageren fået positivt afkast i 2022.

Selskabet har afvist, at klageren er berettiget til compensation. Selskabet har anført, at "Mix lavt risikoforløb" er sammensat af en stor del obligationer og lignende defensive investeringer og af en mindre del offensive investeringer. Den 1/5 2018 bestod aktiverne af 15 % offensive investeringer, 65 % defensive investeringer og 20 % blandede investeringer. Risikoen nedvægtes gradvist mod sluttidspunktet, hvor klagerens investeringer vil være overført til 10 % offensive investeringer, 45 % defensive investeringer og 45 % korte obligationer. Selskabet anbefaler "Mix lavt risikoforløb" til den meget forsigtige investor på en ordning uden garanti.

Af dækningsoversigt af 25/7 2017 fremgår det, at "Vi investerer din pensionsordning i Danica Balance efter investeringsmåden: Mix lavt risikoforløb. Du kan følge med i fordelingen af dine investeringer i netpension. Du har ikke valgt garanti. Værdien af din pensionsopsparing afhænger af, hvordan investeringerne udvikler sig. Hvis afkastet af investeringerne er positivt, stiger din opsparing. Hvis afkastet er negativt, falder din opsparing."

Af investeringsbetingelserne fremgår det, at "Vi tilbyder en række investeringsmåder, og du skal vælge en af dem. Når du vælger, skal du overveje, hvor risikovillig du er. Investeringsmåden afgør, hvor meget af din pensionsopsparing vi investerer i henholdsvis offensive, blandede og defensive investeringsfonde, samt hvordan fordelingen vil udvikle sig over tid. ... I udbetalingsperioden er din pension fortsat investeret efter den valgte investeringsmåde. Du bærer investeringsrisikoen, og afkastet kan blive både positivt og negativt."

Nævnet bemærker, at klageren har bevisbyrden for, at selskabet har misinformeret ham om pensionsordningens investeringsprofiler eller begået rådgivningsfejl eller andre fejl, som kan føre til, at selskabet ifalder et erstatningsansvar.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at der er grundlag for at pålægge selskabet et erstatningsansvar. Nævnet kan derfor ikke pålægge selskabet at yde en compensation til klageren i for investeringstabet i 2022.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at nævnet ikke kan kritisere, at selskabet har betegnet investeringsprofilen "Mix lavt risikoforløb" som en risikoprofil med lav risiko.

Nævnet bemærker, at Forsikring og Pension den 7/10 2020 har udsendt en opdateret henstilling angående risikomærkning af markedsrenteprodukter, hvorefter selskaberne bør opgøre og vise en risikomærkning af produktet med et tal med én decimal mellem 1,0 og 5,9. Klageren har fremlagt et uddrag fra selskabets hjemmeside, hvor det er angivet, at risikotallet for hans ord-

Ankenævnet for Forsikring

15.

98940

ning er 1,3. Ifølge appendix 2 i Forsikring og Pensions henstilling, kan et produkt med risikotal mellem 1,0 og 1,5 tre til fem år efter pensioneringstidspunktet betegnes som "lav risiko".

Nævnet har også lagt vægt på, at klageren ikke har bevist, at pensionsrådgiveren har givet mangelfuld rådgivning eller information om, hvilken investeringsrisiko der er forbundet ved ordningen, eller om hensigtsmæssigheden af at tilkøbe en garanti. Der foreligger ikke referater, optagelser eller opfølgende korrespondance fra møderne.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings